

در سال سوم بعثت، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله دستور تبلیغ علنی اسلام را دریافت کردند که پس از آغاز دعوت آشکار، فشار از سوی مشرکان بیشتر شد و چون کاری از پیش نمی بردند و اسلام هر روز در حال گسترش بود به انتظار مرگ آن بزرگوار بودند؛ اما خداوند سبحان حضرت زهرا سلام الله علیها را به ایشان بخشید و **کوثرش** نامید و ایشان را مایه ی دوام اسلام قرار داد.^۱

سوره ی کوثر تنها آیاتی نیست که در باره ی ایشان نازل شده و از آن جمله می توان به آیات زیر اشاره کرد:

۱. سوره ی شوری آیه ی ۲۳ که در آن خداوند اجر و مزد رسالت را دوستی خاندان نبوت، از جمله حضرت زهرا سلام الله علیها قرار داده است.

۲. سوره ی آل عمران آیه ی ۶۱ که مربوط به ماجرای مباحله و همراهی پنج تن با پیامبر صلی الله علیه و آله است.

۳. سوره ی دهر آیات ۵ تا ۲۲ که درباره ی انفاق و ایثار حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام و حضرت زهرا سلام الله علیها است.

۴. سوره ی بقره آیه ی ۳۷ که اشاره به توبه ی حضرت آدم و توسل ایشان به نام پنج تن آل عبا دارد که یکی از آن بزرگواران حضرت زهرا سلام الله علیها است.

۵. سوره ی احزاب آیه ی ۳۳ که همان آیه ی تطهیر است و در منزلت خاندان نبوت نازل شده است.

حضرت زهرا سلام الله علیها در ۲۰ جمادی الثانی سال پنجم بعثت در مکه متولد شدند. ایشان سومین شخص از چهارده معصوم هستند. پنج ساله بودند که مادر بزرگوارشان را از دست دادند؛ در سال اول هجرت به همسری

^۱ - فخر رازی در تفسیر «مفاتیح الغیب» در ذیل سوره کوثر، وجوه مختلفی را که برای کوثر بیان شده است، نقل می کند و می نویسد: و اختلف المفسرون فيه على وجوه: الأول: و هو المشهور و المستفيض عند السلف و الخلف أنه نهر في الجنة... القول الثاني: أنه حوض و الأخبار فيه مشهورة... و القول الثالث: الكوثر أولاده قالوا: لأن هذه السورة إنما نزلت ردا على من عابه عليه السلام بعدم الأولاد، فالمعنى أنه يعطيه نسلا يبقون على مر الزمان، فانظر كم قتل من أهل البيت، ثم العالم ممتلئ منهم، و لم يبق من بنى أمية في الدنيا أحد يعبأ به، ثم انظر كم كان فيهم من الأكابر من العلماء كالباقر و الصادق و الكاظم و الرضا عليهم السلام و النفس الزكية و أمثاله. (مفاتيح الغیب، ج ۳۲، ص ۳۱)

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام در آمدند، در هجده سالگی پدر بزرگوارشان را از دست دادند و سر انجام به فاصله ی ۷۵ روز یا ۹۵ روز پس از رحلت پیامبر در ۱۳ جمادی الاول یا ۳ جمادی الثانی در سال ۱۱ هجری به **شهادت** رسیدند.

برای حضرت فاطمه علیها السلام القاب بسیاری وجود دارد که از ناحیه ی حضرت رسول صلی الله علیه و آله به ایشان داده شده که از آن جمله است: زهرا، بتول، مرضیه، راضیه، صدیقه، مبارکه، **محدثه**

محدثه یکی از القاب حضرت فاطمه علیها السلام است. بنابر اخبار و احادیث شیعه، محدث کسی است که سرش غیبی را می شنود ولی فرشته را نمی بیند (فرشته را به صورت اصلی و یا به عنوان نازل کننده وحی نمی بیند، وگرنه دیدن فرشته به هنگامی که به صورت آدمی متمثل می شود ویژه محدثان نیست) و خداوند توفیقی به او می دهد و حالت آرامشی در قلب او ایجاد می شود که بدان وسیله الهام ملک را از الهامات شیطانی باز می شناسد.

شیخ صدوق گوید: خداوند در کتاب خود خبر داد که هیچ زنی را به پیامبری نفرستاده است ... بنابراین محدثون فقط رسولان و پیامبران نیستند، چون در میان آنان زنان نیز وجود دارند.

محدثین در امم گذشته:

۱. جناب مریم مادر حضرت عیسی علی نبینا و آله و علیهما السلام که در آیات ۴۲ و ۴۳ آل عمران از سخن گفتن ایشان با فرشتگان خبر آمده است.

۲. ساره همسر حضرت ابراهیم علیه السلام که در سوره ی هود آیات ۶۹ تا ۷۳ آمده که فرشتگان الهی برای بشارت دادن ابراهیم به فرزند دار شدن نزد او آمدند و همسر آن حضرت ایستاده بود و آن بشارت را شنید.

۳. مادر حضرت موسی علی نبینا و آله و علیه السلام که در سوره ی قصص آیه ی ۷ و سوره ی طه آیه ی ۳۸ به داستان الهام خداوند به مادر موسی، در جریان به دریا افکندن ایشان اشاره دارد.

۴. در برخی روایات افراد دیگری مانند مومن آل فرعون، ذوالقرنین و لقمان حکیم را نیز محدث شمرده اند.

وجود مقدس حضرت فاطمه سلام الله عليها برترین بانوی محدثه هستند. اسحاق بن محمد بن عیسی بن زید بن علی گوید از امام صادق سلام الله علیه شنیدم که فرمودند: **فاطمه را محدثه نامیدند از آن جهت که فرشتگان از آسمان فرود آمدند و همان طور که مریم دختر عمران را صدا می زدند، فاطمه سلام الله عليها را صدا زده و می گفتند ای فاطمه إِنَّ الله اصطفىكِ و طَهَّرَكِ و اصطفىكِ علی نساء العالمین.**^۱

یکی از دلایل محدثه بودن حضرت زهرا سلام الله عليها کتاب ایشان به نام مصحف فاطمه عليها السلام است که از میراث امامان است و از حضرت صادق علیه السلام روایت شده: هنگامی که خداوند پیامبر را قبض روح نمود، غم سنگینی بر دل فاطمه عليها السلام نشست که جز خدا، اندازه ی آن را نمی دانست. از این رو فرشته ای را فرستاد که با او سخن بگوید و به این وسیله غم و اندوه او را بزدايد. فاطمه عليها السلام این مطلب را که فرشته ای با او سخن می گوید با حضرت علی علیه السلام در میان نهاد و حضرت فرمودند هرگاه حضور فرشته را احساس کردی و صدای او را شنیدی مرا خبر کن. فاطمه عليها السلام چنین کرد امیرالمؤمنین علیه السلام آنچه را که فاطمه عليها السلام می شنید در کتابی نگاشتند و آن نوشته ها **مصحف فاطمه** را تشکیل داد.^۲

همچنین از امام صادق علیه السلام روایت شده: این کتاب (مصحف حضرت زهرا عليها السلام) درباره ی حلال و حرام نیست بلکه علم حوادث آینده در آن است. در حدیث دیگری از آن حضرت آمده که فرمودند: مصحف فاطمه عليها السلام نزد ماست و مردم چه دانند که مصحف فاطمه چیست؟ آن کتابی است سه برابر قرآن شما و به خدا سوگند یک حرف از قرآن شما در آن نیست بلکه مطالبی است که خدا بر آن حضرت وحی کرده است.^۳

در روایت دیگری آمده که آن مصحفی بوده است که جمیع اطلاعات مربوط به عالم خلقت از آسمانها و زمین، فرشتگان، نام مومنان و کافران، نام کسانی که به حکومت می رسند، اوصاف و نام بهشتیان و دوزخیان و

^۲ - کافی ۲۴۰/۱

^۳ - بصائر الدرجات/۱۵۲

علوم کتابهای پیشین و ... در آن ثبت بوده و در میان دو جلد زبرجد سرخ، که ورق های آن از درّسفید بوده قرار داشته و توسط فرشتگان برای آن حضرت فرود آورده شده است.^۴ ۵

^۴- که البته این روایت مغایرتی با نقل های قبل ندارد، از آن جهت که الف: می تواند این فرود آمدن به معنی همان پائین آمدن فرشته و آوردن خبرها باشد، ب: می تواند هم بیان خبرها توسط فرشته و هم پائین آمدن این مکتوب باشد. ج: می تواند این مکتوب فرود آمده منبع نقل خبرها از طرف فرشته ی مأمور باشد. و ... توضیحات دیگری که می توان برای جمع روایات این باب بیان نمود.

^۵- با نگاهی بر کتاب یادگار نبوت، نوشته ی آقای حسین استاد ولی